

Nove zmožnosti spletne učilnice Moodle 2.0

New Features of Online Learning - Moodle 2.0

Sašo Stanojev

ESIC, Ekonomsko – trgovska šola
Saso.stanojev@guest.arnes.si

Povzetek

Platforma za spletne učilnice Moodle nam v svoji novi različici prinaša precej novosti, tako na skrbniškem, kot na uporabniškem nivoju. V prispevku bodo predstavljene nekater ključne posodobitve in pridobitve, ki bodo učiteljem omogočile sodobnejši pristop k organizaciji in vodenju spletne učilnice prek izboljšanega uporabniškega vmesnika in z uporabo storitev Web 2.0.

Ključne besede: Moodle 2.0, novosti, Splet 2.0, odprta koda

Abstract:

Moodle learning management in his new version delivers significant new features at the administration and user level. The article presents some key updates and additions, which will enable teachers to more modern approach to organizing and managing virtual classroom through improved user interface and the use of Web 2.0 services.

Keywords: Moodle 2.0, features, Web 2.0, opensource

1 Uvod

Moodle LMS je danes prav gotovo med najbolj priljubljenimi aplikacijami na področju spletnih učilnic. Del te priljubljenosti gre odprtokodni zasnovi, ki je omogočila razvoj velike skupnosti uporabnikov in razvijalcev. Od prvih korakov v začetku leta 1999 do danes je spletna aplikacija Moodle sledila željam uporabnikov z razvojem dodatnih funkcionalnosti in možnosti za delo v spletnih učilnicah.

V slovenskih šolah se Moodle uporablja že precej let, množična uporaba pa je posledica številnih predstavitev aplikacije in uvajanju ter izobraževanju uporabnikov prek različnih projektov. Tako danes že prek 300 šol na različnih izobraževalnih nivojih uporablja Moodle kot okolje za spletno učenje, sodelovalno delo ali komunikacijo med uporabniki.

Različica Moodle 2.0 je korak naprej na večih področjih. V prvem sledi razvoju spleta in vključevanju t.i. storitev v oblaku ter vključevanjem le teh v spletne učilnice, v drugem pa ponuja nova orodja za spremljavo dela in izboljšanje uporabniške izkušnje učenca. Tako lahko govorimo o spremembah na skrbniškem, upravljalnem in uporabniškem nivoju.

Osnova za razvoj nove različice je t.i. Moodle 2.0. planning document iz začetka leta 2008, katerega cilji so bili temelj za določitev načrta realizacije, testiranja in vpeljave stabilne spletne aplikacije. Trenutno je razvoj pri koncu in razvijalska ekipa Moodla namerava v juniju 2010 predstaviti preizkusno različico in po tromesečnem testiranju ter popravljanju morebitnih napak še stabilno različico. Nadaljnji razvoj druge različice bo šel v smeri razvoja modulov in dejavnosti.

2 Skrbništvo Moodla

Moodle 2.0 predstavlja platformo za vse nadaljnje različice, zato so tudi postavljene visoke minimalne sistemske zahteve, ki vključujejo:

- PHP 5.2.8,
- MySql 5.0.25, PostgreSQL 8.3, Oracle 10.2, MS SQL 2005,
- Moodle 1.9.

Posebno različica skiptnega jezika PHP predstavlja problem, kajti strežniške distribucije linuxa, ki se uporabljajo pri ponudnikih gostovanj, tako visoke različice ne vključujejo.

Nadgradnja na novo različico in prenos spletnih učilnic bo možen le v primeru uporabe različice Moodla 1.9.

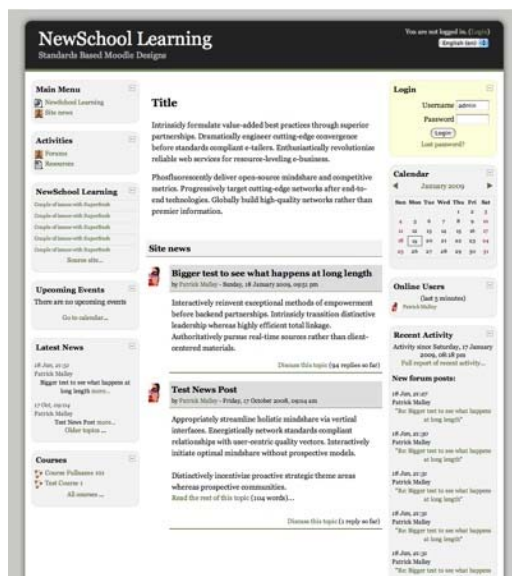
Novosti, ki jih bo na področju skrbništva spletne aplikacije prinesel Moodle 2.0 so še:

- Enostavnejše arhiviranje in restavriranje učilnic (Backup 2.0),
- Izboljšava uporabniškega vmesnika za skrbnika,
- Spremembe na področju vpisa v učilnice, sinhronizacija skupin, določanje pravic gostom,
- Globalne nastavitve skupin,
- Povsem nov API za povezavo Moodla z storitvami v oblaku.

2.1 Organizacija spletne učilnice

Delo učitelja v spletni učilnici sledi smernicam boljše uporabniške izkušnje, kar je omogočeno z naslednjimi spremembami:

- Prenovljene predloge (Moodle 2.0 bo privzeto vseboval 20 novih predlog, ki bodo narejene v skladu s sodobnim oblikovanjem),

Slika 1: Nova privzeta predloga Vir: <http://www.moodle.org>, Dostop: 21.4.2010

- Navigacija se bo prilagajala trenutnim pravicam udeleženca v učilnici in bo konsistentna na vsaki strani spletnega sistema. V grobem bo razdeljena na tri sklope: udeleženeec, učilnica in sistem,

Slika 2: Prenovljena navigacija po učnem okolju

Vir: <http://www.edutim.com/wp-content/uploads/2009/12/Screen-shot-2009-12-18-at-2.35.38-PM.png>, Dostop: 21.4.2010

- Bloki spletne učilnice se bodo lahko skrili v nekakšno sidrišče in s tem omogočili uporabniku boljše uporabniško izkušnjo pri delu s samo vsebino učnega mesta,

- Spletni urejevalnik bo XHTML kompatibilen, predvsem pa bo omogočal enakovredno uporabo vseh sodobnih spletnih brskalnikov. Prirejen bo za delo z novimi možnostmi Moodlea – povezavo z zunanjimi viri.

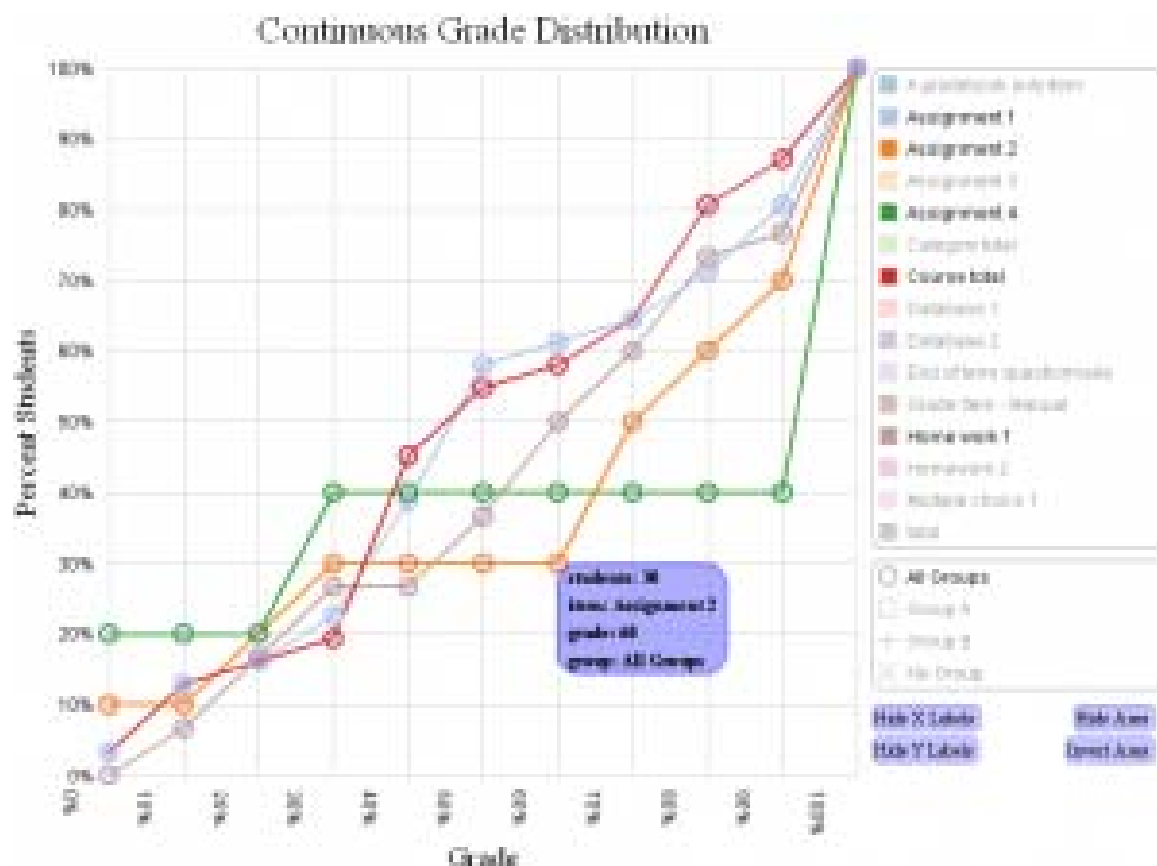
Slika 3: XHTML spletni urejevalnik

Vir: <http://www.edutim.com/wp-content/uploads/2009/12/Screen-shot-2009-12-18-at-2.35.38-PM.png>, Dostop: 21.4.20110

2.2 Viri in dejavnosti

Področje, na katerem je bilo narejeno veliko sprememb, se nanaša na delo učitelja pri vnosu in organizaciji učnega procesa. Nekatere dosedaj znane možnosti vnosa virov in dejavnosti so povsem prenovljene ali vsaj posodobljene, dodane pa so tudi nekatere nove:

- Pogojne dejavnosti – dostop do učnih vsebin (virov ali dejavnosti) je v Moodleu 2.0 omogočen prek različnih poprejšnjih dejavnosti. Te so lahko dokončanje prejšnje dejavnosti (pogoje za uspešno dokončanje določi učitelj) ali pa dobljena ocena prejšnje dejavnosti. Na ta način lahko učitelj sestavi celoten učni proces in dostop do vnesenih virov in dejavnosti,
- Zaključek dela v spletni učilnici – novi Moodle prvič uvaja koncept dokončanja dela v spletni učilnici. V prejšnjih različicah ni bilo možnosti, da bi sistemu sporočili, da je učenec uspešno zaključil z delom. Zdaj je ta možnost omogočena in s tem določene aktivnosti, ki jih sistem ob tem lahko napravi (npr. pošiljanje končne ocene drugemu sistemu, izdelava potrdila, certifikata ...),
- Načrtovanje napredovanja (progress tracking) – uporabniku lahko nastavimo učni načrt, ki predvideva njegov dostop do spletnih vsebin glede na uspešnost dokončanja prejšnjih,
- Wiki 2.0 - wiki dejavnost bo povsem prenovljena. V času pisanja prispevka še ni omogočen vplogled v novo zgradbo, načrtovana pa je uporaba NWiki-ja,
- Kviz – največji napredek je narejen na izboljšanju uporabniške izkušnje pri sestavljanju vprašanj različnih tipov. S stališča učitelja je pomembna izboljšava pri izpisu poročil in dodajanju vprašanj v kvize. Vprašanja esejskega tipa so zdaj lahko naključna, izboljšano je iskanje vprašanj s pomočjo označevanja (tagging),

Slika 4: Statistika dejavnosti

Vir: <http://www.edutim.com/wp-content/uploads/2009/12/Screen-shot-2009-12-18-at-2.35.38-PM.png>, Dostop: 21.4.2010

- Blog 2.0 – novost je predvsem možnost uvoza zunanjih blogov (npr. Wordpress ali Blogger) Blogi so lahko javni ali zasebni,
- Komentiranje je omogočeno na ravni posameznih dejavnosti ali virov. Ta novost prinaša nove možnosti na področju sodelovanja udeležencev. Pregledovanje in komentiranje dela ostalih udeležencev spletne učilnice je namreč lahko del učnega procesa,
- Anketa oz. modul za povratne informacije je postala del osnovnega paketa Moodle 2.0. Novost je predvsem na področju lažjega sestavljanja anketnega vprašanja,

Do you Pizza?

Mode: Anonymous

Do you like Pizza? ☒ Not selected
☐ Yes
☐ No

How Much? ☒ Not selected
☐ ☐ ☐ ☐ ☐

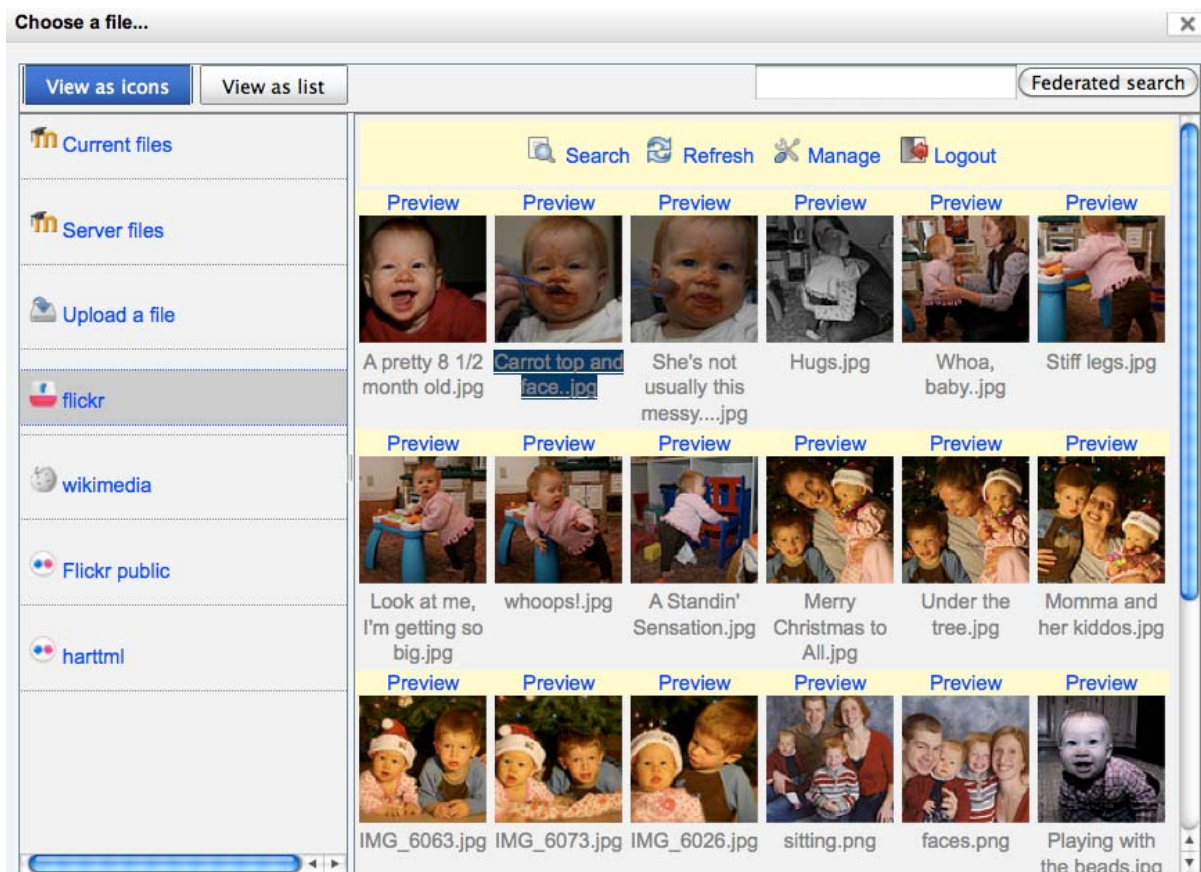
Slika 5: Prenovljena dejavnost – anketa

Vir: <http://www.edutim.com/wp-content/uploads/2009/12/Screen-shot-2009-12-18-at-2.35.38-PM.png>, Dostop: 21.4.2010

- Označevanje (tagging) – nova in zelo dobrodošla je možnost označevanja posameznih predmetov, kar omogoča lažje iskanje in razvrščanje spletnih učilnic.

2.3 Delo z datotekami

Velika novost pri delu z datotekami (gradivi) je predvsem Repository API oz. zunanja skladišča datotek. To pomeni, da lahko uporabnik vnaša vsebino, ki je dosegljiva na zunanjih virih. Podprte so številne najbolj uporabljane spletne storitve, kot so npr. Flickr, YouTube, GoogleDocs, Wikimedia; Mahara, Alfresco, Picasa, Amazon S3 ...

Slika 6: Povezava z zunanjimi viri

Vir: <http://www.edutim.com/wp-content/uploads/2009/12/Screen-shot-2009-12-18-at-2.35.38-PM.png>, Dostop: 21.4.2010

Dostop do posameznih storitev je naloga skrbnikov Moodla, medtem, ko učitelj določa, katere izmed omogočenih storitev bodo dostopne v njegovi spletni učilnici.

3 Zaključek

Moodle nam v različici 2.0 ponuja nove zmožnosti, ki temeljijo na sodobnem pristopu učenja na daljavo s pomočjo treh osnovnih kompetenc: povezovanje, komuniciranje in sodelovanje.

Tak pristop temelji na dejstvu, da generacija, kateri so sodobna učna okolja namenjena, vstopa v svet spletnega učenja s predznanjem, ki tak način dela omogoča. Uporaba spletnih servisov, storitev v oblaku, povezovanje različnih spletnih okolij in spodbujanje sodelovanja med udeleženci predstavljajo nov didaktičen pristop učitelja.

Moodle, kot spletno okolje in orodje učitelju pri tem pomaga, kajti nabor rešitev je prilagojen sodobnim zahtevam tako v pogledu funkcionalnosti kot prilagodljivosti.

Nove zmožnosti Moodla se poleg izboljšanja uporabniške izkušnje osredotočajo predvsem na funkcionalnosti, ki lajšajo delo učitelja. Z uvedbo teh funkcionalnosti bo učitelj lažje načrtoval delovni potek učnega procesa, spremljal učeče pri njihovem delu in jih usmerjal pri njihovih aktivnostih.

Literatura

Moodle roadmap, Dostop: 21.4.2010, <http://docs.moodle.org/en/Roadmap>

Hans de Zwart, Did you know Moodle 2.0, Dostop: 21.4.2010,
<http://blog.hansdezwart.info/2009/12/10/did-you-know-moodle-2-0-will-online-education-2009/>

Timothy Hart, What i am looking forward to in Moodle 2.0, Dostop: 21.4.2010,
<http://www.edutim.com/what-i-am-looking-forward-to-in-moodle-2-0/>